

**BUREAU
VERITAS**

ROHEVÄIDETE DIREKTIIV SÜSINIKU JALAJÄLG TOOTE ELUKAAR

20.03.2025

**Kerli Paas
Bureau Veritas Eesti OÜ
kestliku arengu projektijuht**

SISSEJUHATUS

- 2024. aasta veebruaris jõustus tarbijate võimendamise direktiiv mis keelab tõendamata keskkonnaväidete tegemise
- Tarbijate võimendamise direktiiv loob üldise raamistiku EL komisjoni poolt välja antud Roheväidete direktiivile
- Mõlemad direktiivid täpsustavad üksteist
- Kohaldub kõigile ettevõtetele, kes soovivad oma toodete või teenuste müügi puhul kasutada keskkonnaalaseid väiteid

BUREAU
VERITAS

ROHEVÄIDETE DIREKTIIVI HETKESEIS

- Roheväidete direktiivi juhtgrupi viimane kohtumine toimus 22.02, järgmine kohtumine Brüsselis aprill 2025.
- Töös olev etapp tegeleb keskkonnaambitsioonide lõpliku paika seadmise ning ettevõtja ja tarbija vaadete reguleerimisega.
- Väidete tõendamise lihtsustamismudel on hetkel käimasolevate triloogide aruteluteema, tulemusi tutvustatakse aprilli lõpus.
- Direktiivi rakendumisel võetakse arvesse ettevõtete proportsionaalne suurus, et arvestada ka VKE'ga.
- Olulisel kohal paragrahv, mis pühendatud keskkonnamärgiste süsteemile (märgiste registrit täna EL tasandil veel loodud pole).
- Eesti on õiguse ülevõtmise faasis, komisjoni delegeeritud akte on palju.

DIREKTIIVIDE JÕUSTUMINE

- **2025** jõustub Roheväidete direktiiv
- **27.03.2026** tarbijate võimestamise direktiivi ülevõtmine Eestis
- **27.09.2026** tarbijate võimestamise direktiiv rakendub
- **2027** roheväidete direktiivi ülevõtmine Eesti õigusruumi
- **2028** roheväidete direktiiv rakendub ettevõtetele

PROTSESS ETTEVÕTTE JAOKS

- **Keskkonnaväide**
- **Põhjendamine** – mille kohta väide käib, kas on olemas materjalid millega põhjendada, kas väitel olemas olelusringi vaade
- **Tõendamine** – 5 aastaks, „*tehniline dokument*“
- **Info tarbijale** – selge/arusaadav väide tarbijale, sertifikaat ja tõendaja, aspektid/mõju/toime, seotus rahvusvaheliste standarditega, alusuuringud/arvutused
- **Kontroll** riigi tasandil

* „*Tehniline dokument*“ on lihtsamate väidete esitamiseks loodud lihtsustatud protseduur. Lähtub asjaolust, et direktiiv rakendub ka mikroettevõtetele kelle väited on suures osas lihtsad ning vajavad tõendamisel lihtsustatud meetodit. Väited mis ei ole seotud olelusringi hindamisega lähevad lihtsustatud protseduuri alla.

MIS ON LUBATUD JA MIS MITTE?

- Üldiste keskkonaväidete kohta kehtib tegevuspõhimõte „suurepärane keskkonnatoime“, mis pole direktiiviga reguleeritud. Kas „hea plast“ on keskkonnaväide või keskkonnatoime?
- Väide mis suunatud B2B sektorile ei ole automaatselt suunatud B2C sektorile, vajab erinevat tõendamist.
- Elukaare ehk olelusringi hindamises ebaselgust. Kust lähevad piirid?
- Keskkonnadeklaratsioonide olemasolu korral tõendamisel ebaselgus.
- Tutvuda mida jõustunud tarbijate võimendamise direktiiv keelab ja mida lubab. On tegevusi mida saab väidetes ära kasutada keskkonnaprojekti investeeringuna.
- Lisainfo Kadri.Koemets@kliimaministeerium.ee

JALAJÄLG, ELUKAAR JA MUU

- Süsiniku krediidi kasutamine ettevõtte CO2 kompenseerimiseks ei saa olla väite aluseks, tegemist tegevuse kirjeldusega. Kui midagi CO2'ga seoses väita, tuleb väga selgelt sõnastada mida tehti, mis eesmärgil ja kes tegi, juurde numbrid ja arvutused.
- Elukaart ehk olelusringi vaadata kui ärimudeli, juhtimise ja/või turundusstrateegia osa, selle riskid mis tulenevad mõjudest ning selle võimalused.
- Veenduda, et olelusringi ükski etapp ei kahjusta oluliselt teisi olelusringi etappe (DNSH juhend aitab hinnata olelusringi).
- Mille kohta väide esitatakse? Kas toote või tootmis-/tegevusetapi või organisatsiooni hetkeseisu või tuleviku tulemuslikkuse kohta.
- Tunnustatud keskkonnajuhtimissüsteemi (näiteks EMAS keskkonnaaruanne) abil saab ettevõtte väiteid deklareerida. Tagatud on pidev keskkonnatoime parandamine.
- Sertifitseeritud EL ökomärgis on tähis, mis kinnitab toote või teenuse keskkonnasõbralikkust. Koos tehnilise dokumentatsiooniga on sertifitseeritud ökomärgised tõendamise aluseks.

ELUKAAR EHK OLELUSRING

- Aitab välja selgitada, kuidas tooted ja teenused mõjutavad keskkonda alates tooraine kaevandamisest kuni toote kasutusest kõrvaldamiseni ehk „hällist hauani“ hindamine.
- Lineaarne majandus: ressursid sisse ja jäägid välja, erinevad materjalid on omavahel segatud, taaskasutus on raskendatud.
- Muutuse toob ringmajanduse põhimõtte juurutamine: jääde on ressurs, taaskasutusse on protsessi sisse disainitud.
- Selgitatakse ja kirjeldatakse kas koguseliselt või kvalitatiivselt toote olelusringi jooksul kasutatavat energiat, materjale ja keskkonda heidetavaid jäätmeid ning hinnatakse nende mõju keskkonnale.

ENAMKASUTATUD MÕJUKATEGOORIAD

- Mõjukategooriad mõjutavad üldjuhul vähemalt ühte kolmest keskkonnaaspektist: ressursside kasutamine, inimese tervis ja ökosüsteemid

Mõjukategooria	LCI andmed
Globaalne soojenemine	CO ₂ , N ₂ O, CH ₄ , CFC-d
Hapestumine	SO _x , NO _x , HCl, HF
Eutrofeerumine	PO ₄ , NO, NO ₂
Veekasutus	Kasutatud vee hulk
Loodusvarade ammendumine	Kasutatud fossiilsete kütuste hulk, maavarade hulk
Inimese tervis	Emissioonid õhku, vette ja maapinda
Maakasutus	Kasutatud maapind, jäätmeheidlate pind

KIK RINGMAJANDUSE PROGRAMM

- Toetab ringmajanduse, jäätmete ja maapõue valdkonna tegevusi
- Toetab EMAS rakendamist
- Aitab oma tooted viia vastavusse EL ökomärgise kriteeriumitega
- Sisaldab konsultatsiooni teenust, arendus- jm tegevusi.
- Avatud taotlusvoor 2025 aasta lõpuni
- Lisainfo [SIIT](#)

MINA TÄNAN!

**BUREAU
VERITAS**

Shaping a World of Trust

WWW.BUREAUVERTAS.COM

